

Praha: 06.06.2023 **Dle rozdělovníku**
Číslo jednací: 074369/2023/KUSK
Spisová značka: SZ_057573/2023/KUSK/9
Vyřizuje: Ing. Monika Březinová/ linka 345
Značka: OŽP/Br

ROZHODNUTÍ – ZÁVĚR ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ DORUČOVANÉ VEŘEJNOU VYHLÁŠKOU

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, jako příslušný správní orgán podle § 22 písm. a) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění (dále jen „zákon“) a vykonávající přenesenou působnost podle § 67 odst. 1 písm. g) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), na základě provedeného zjišťovacího řízení

rozhodl

podle § 7 odst. 6 zákona, že záměr

„Hornická činnost na ložisku jílu Vyšehořovice – Kamenná Panna v DP Vyšehořovice – Kamenná Panna, nový plán otvírky, přípravy a dobývání jihu“

**nemůže mít významný vliv na životní prostředí
a nebude posuzován podle zákona.**

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název záměru: Hornická činnost na ložisku jílu Vyšehořovice – Kamenná Panna v DP Vyšehořovice – Kamenná Panna, nový plán otvírky, přípravy a dobývání jihu

Zařazení: kategorie II, bod 79 – „Stanovení dobývacího prostoru a v něm navržená povrchová těžba nerostných surovin na ploše od stanoveného limitu (a) nebo s kapacitou navržené povrchové těžby od stanoveného limitu (b). Povrchová těžba nerostných surovin na ploše od stanoveného limitu (a) nebo s kapacitou od stanoveného limitu (b). Těžba rašeliny od stanoveného limitu (c).“

Navrhovaný záměr je dle § 4 odst. 1 písm. e) zákona č. 100/2001 Sb., považován za významnou změnu záměru a podléhá zjišťovacímu řízení, neboť se jedná o změnu podlimitního záměru, který vlastní kapacitou, nebo rozsahem dosáhl alespoň 25 % příslušné limitní hodnoty bodu č. 79 kategorie II, v jejichž důsledku podlimitní záměr současně naplnil příslušnou limitní hodnotu bodu č. 79 kategorie II.

Oznamovatel: KERACLAY, a.s., Brník 76, 281 63 Oleška, IČO: 29140277.

Za oznamovatele jedná na základě plné moci RNDr. Lubomír Aron, GEKON, spol. s r.o., Politických vězňů 2147/36, 301 00 Plzeň.

Zpracovatel oznámení: Mgr. Jiří Bělohlávek, Bylany 66, 284 01 Kutná Hora.

Umístění záměru:

kraj: Středočeský

okres: Praha - východ

k.ú.: Horoušany

Charakter záměru a možnost kumulace s jinými záměry:

Předmětem záměru je pokračování těžby v jižní části ložiska žáruvzdorných jíílů v rámci stanoveného dobývacího prostoru, mimo hranice dříve schváleného těžebního postupu dle POPD Kamenná Panna-jih (1995) – dále jen „POPD 1995“.

Plocha záměru podle POPD Kamenná Panna – jih 2022 – dále jen „POPD 2022“ – bude navazovat na plochu POPD 1995. Z ploch hornické činnosti podle POPD 1995 bude nový lom využívat území o výměře cca 1,95 ha (společné vnitřní výsypky, vodní hospodářství, logistika, zásobování energiemi, řešení sanací a rekultivací).

Při realizaci záměru dojde k propojení stávajícího lomu s plochou nové otvírky, což umožní prodloužit lomovou komunikaci za účelem přepravy skrývkových materiálů na vnitřní výsypky stávajícího lomu a odvoz vytěžené suroviny (napojení na veřejné komunikace bude přes stávající lom).

Kumulace se stávající EIA pro území

V informačním systému EIA nejsou na území obce Horoušany evidovány žádné připravované záměry. Na území obce probíhá těžba jižní části ložiska Vyšehořovice – Kamenná Panna (v DP Vyšehořovice – Kamenná Panna) a to dle POPD „Kamenná Panna-jih 1995“ (POPD 1995). Hornická činnost v ploše POPD 1995 nebude po dobu realizace oznamovaného záměru prováděna, a to z důvodu majetkoprávních vztahů. Po dotěžení suroviny v ploše POPD 2022 bude, za předpokladu vyřešení majetkoprávních vztahů (úspěšného pronájmu pozemků), pokračovat těžba na ploše POPD 1995. Vytěžitelné zásoby činí cca 175 000 tun, což představuje těžbu na cca 6 let. S ohledem na skutečnost, že těžba na lokalitě podle POPD 1995 pobíhala již před projednáváním uvedených záměrů z hlediska životního prostředí, je možné předpokládat, že nedochází a nebude docházet ke kumulaci negativních vlivů nad únosnou míru. Týká se to především vlivů vyvolané dopravy. Doprava z komerčních zón je součástí stávající dopravy. V rámci hlukové studie je tato doprava zahrnuta ve variantě nulové.

Na území obce Vyšehořovice zasahuje záměr STC 1114 „Pokračování hornické činnosti v dobývacích prostorech Nehvizdy a Vyšehořovice – Kamenná Panna“. V severní části ložiska bude nadále pokračovat hornická činnost v jámovém lomu na rozhraní dvou dobývacích prostorů. Těžba v současnosti pokračuje podle společného POPD Nehvizdy 2012. Aktuálně má lom výměru přibližně cca 22,4 ha. Výhledově bude plocha lomu na základě povolených těžebních postupů až cca 25,1 ha (z toho cca 18,6 v DP Nehvizdy a 6,5 ha v DP Vyšehořovice – Kamenná Panna). Maximální výše těžby je dle rozhodnutí o povolení hornické činnosti 100 000 t/rok (hrubá těžba). Záměr bude probíhat po celou dobu realizace předkládaného záměru. Předkládaný záměr je lokalizován těž v DP Vyšehořovice – Kamenná Panna, v jeho jižní části. Celková roční kapacita těžby jíílů v území (z obou dobývacích prostorů) se v důsledku realizace předkládaného záměru nezvýší. V součtu nepřesáhne 130 000 t za rok.

Záměry na území obce Nehvizdy „NEPOINT C Nehvizdy“ (STC 2440), „Areál STL Nehvizdy“ (STC 2264) a „NEPOINT park Nehvizdy“ (STC 2142) představují záměry výstavby a provozu skladových areálů v rámci komerčních zón obce. Pro tyto záměry byly vydány závěry zjišťovacích řízení, že nemají významný vliv na životní prostředí. Tyto záměry nebyly předmětem posuzování vlivů na životní prostředí.

Kapacita:

Plocha záměru (plocha vymezená POPD 2022)	4,0336 ha
Plocha lomu	3,6935 ha
Plánovaná roční čistá těžba maximálně	35 000 t/rok
Plánovaná roční expedice jílu	30 000 t/rok

Stručný popis technického a technologického řešení záměru:

Hornická činnost podle POPD 2022 bude představovat těžbu na výhradním ložisku Vysehořovice – Kamenná Panna jámovým lomem po lávkách, za sucha, bez užití trhacích prací. Součástí záměru nejsou demoliční práce.

Postup otvírky, přípravy a dobývání podle POPD 2022

Předkládaný návrh otvírky vychází z morfologie povrchu terénu v dobývacím prostoru, z úložních poměrů ložiska, z dodržení podmínek stability závěrných svahů a z výškové úrovně báze ložiskové polohy.

V jednom časovém okamžiku (v roce 2024) dojde na porubní frontě dlouhé 240 metrů k propojení aktuálně otevřené dílčí etapy záboru pro rok 2023 (z plochy POPD 1995) s plochou nové otvírky podle POPD 2022. To umožní prodloužit lomovou komunikaci tak, aby bylo možno z nové otvírky odvázet skrývky na vnitřní výsypku sousedního lomu a surovinu na depa v provozovně Nehvizdy. Pro všechny řezy skrývky i jílu bude vybudován společný vnitřní zářez, kterým se budou z nového lomu dopravovat všechny těžené hmoty.

Hrana prvního skrývkového řezu je plánována tak, aby bylo dodrženo třímetrové ochranné a manipulační pásmo hornické činnosti (od hranice POPD, na východě zároveň od hranice DP), nutné pro pohyb mechanismů a zřizování záchytných příkopů (výkopek z příkopu bude využito pro navršení nízkého ochranného valu, bránícího případnému pádu zemědělské techniky do lomu). Ochranné pásmo také zajistí, aby v případě lokálních sesuvů nebo zatření hrany první lávky nebyly bezprostředně zasaženy zemědělské pozemky v předpolí. Horní hrana prvního skrývkového řezu bude při provádění hornické činnosti v blízkosti hranice POPD v terénu vytyčena.

Průběh konstruovaných závěrných svahů lomu umožní těžít surovinu na kótu 229 m n.m. při zachování bezpečného manipulačního prostoru na bázi lomu pro vedení lomové komunikace a pohyb těžebních mechanismů. Maximální hloubka lomu bude činit 15 metrů. Bude zde také zřízena retenční jímka pro přečerpávání důlních vod.

Skrývka ornice

Rekapitulace – projektované objemy hmot dle POPD 2022

Celkový objem hmot v modelu lomu	413 484 m ³
Skrývka ornice a podorničí (4,0336 ha, mocnost 0,354 m)	14 279 m ³
Skrývka nadloží (včetně výklizů, bez ornice)	372 082 m ³
z toho na výsypku do sousedního lomu v ploše POPD 1995	150 000 m ³
Surovina bilanční	24 653 tun
Surovina nebilanční	35 560 tun
Surovina celkem bilanční i nebilanční	60 213 tun
	27 123 m ³
Celkem vytěžitelné zásoby podle § 14 zák. č. 44/1988 Sb. (-20% vnitřní ztráty)	48 170 tun
	21 698 m ³
Vnitřní ztráty v surovině (odvezené se skrývkou a výklizem na výsypku)	5 425 m ³

Před zahájení těžebních prací bude vždy v ročním záboru provedeno sejmutí ornice a podorničí (celková mocnost průměrně 0,354 m). Pro selektivní odtěžení obou vrstev bude použit buldozer, kterým se ornice a podorničí shrnou na samostatné hromady. Pak budou naloženy na nákladní automobily a odvezeny na deponie ornice a podorničí. Deponie budou založeny na vytěžených plochách s provedenou technickou rekultivací a následně na těchto plochách rozprostřeny (nebo na plochách sousedního lomu (POPD 1995). Kubatura ornice a podorničí z plochy lomu Kamenná Panna – jih (2022) činí celkem 14 279 m³.

Skrývá ornice z postupů POPD 2022 bude uložena na plánované deponie ornice na pozemku parc. č. 151 na hlavě postupující vnitřní výsypky sousedního lomu (POPD 1995).

Ornice bude ukládána do výšky až 3,5 metrů, svahy deponií budou upraveny do sklonu 1:2, aby mohl být ošetřován trvalý travní porost i na jejich svazích. Koruny deponií budou zpřístupněny rampou. Vzhledem ke specifickým pravidlům platným při hospodaření s ornici nelze na deponiích projektovat jiné ozelenění než trvalý travní porost. Deponie budou řádně zaměřeny, o provedeném ošetřování bude veden provozní deník.

V budoucnu bude ornice z obou deponií použita pro následnou rekultivaci ploch dotčených hornickou činností.

Skrývka

Skrývkové práce budou probíhat maximálně ve 2 smíšených řezech (s těžbou suroviny). Vzhledem k úložním poměrům, budou smíšené řezy těženy selektivně. Výška (a úklon) řezů vychází ze stabilitního posudku zpracovaného pro území DP Vyšehořovice – Kamenná Panna v roce 1995 a nepřesáhne výšku 7 metrů. Použitá těžební technologie má maximální parametry dosahu nakládacího zařízení 5 metrů, proto bude těžba skrývek realizována nejprve hloubkovým (úpadním) a následně ze stěny (dovrchním) způsobem.

Těžba skrývky bude prováděna s dostatečným předstihem před těžbou suroviny tak, aby byly dodrženy všechny báňsko-technické parametry a bezpečnost práce. Pro těžbu skrývek bude použita těžební technologie představovaná hydraulickými rypadly (např. DH, Liebherr, CAT apod.). Pro úpravu cest a deponií bude použit pásový dozer. Pro odvoz skrývek budou sloužit kloubové dumpéry Volvo a nákladní automobily (např. Tatra, IVECO, DAF, atd.).

Těžba skrývek bude prováděna v předstihu před těžbou v max. 2 řezech. Skrývkové materiály (včetně výklizů a ztrát) budou převáženy přímo do prostoru konečného uložení, kde budou zakládány podle stanovené technologie. Celkový objem skrývek (včetně výklizu) je 372 082 m³.

Postup dobývání zásob

Surovina bude těžena v obou smíšených řezech s maximální konečnou výškou 7 m. Jednotlivé řezy mohou být pracovní rozděleny na dva, každý s výškou 3,5 m. Sklon jednotlivých skrývkových a smíšených řezů je určen na 80°–85°. Šířka pracovních plošin bude min. 10,0 m.

Nevhodné polohy jílovců, pískovců a proplátky v surovině budou těženy selektivně jako meziskrývka a odváženy na vnitřní výsypku lomu. V místech, kde se surovina bude nacházet pod rovinou bázi projektu lomu, z důvodů místních depresí a anomálií, bude odtěžena až na stanovenou úroveň.

Celkové množství bilančních surovin při plánované výrubnosti 80 % bez rozlišení kvalitativních parametrů je vypočteno na 19,7 kt. Nebilančních surovin při stejné výrubnosti je 28,4 kt, část těchto zásob (příp. všechny) bude možné využít.

ODŮVODNĚNÍ:

1. Odůvodnění vydání rozhodnutí a úvahy, kterými se příslušný úřad řídil při hodnocení zásad uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu a informací obsažených v bodě D4 přílohy č. 3 k tomuto zákonu.

Krajský úřad Středočeského kraje obdržel dne 27.04.2023 oznámení záměru „Hornická činnost na ložisku jílu Vyšehořovice – Kamenná Panna v DP Vyšehořovice – Kamenná Panna, nový plán otvírky, přípravy a dobývání jílů“, jehož oznamovatelem je KERACLAY, a.s., Brník 76, 281 63 Oleška, IČO: 29140277. Oznámení záměru bylo Krajským úřadem Středočeského kraje v řádném termínu rozesláno k vyjádření příslušným orgánům státní správy, samosprávným celkům a dalším subjektům. Informace o projednávání záměru včetně textové části oznámení byla vyvěšena mj. na úřední desce Středočeského kraje ode dne 05.05.2022 a na příslušných internetových stránkách, v Informačním systému EIA na stránkách CENIA – <http://www.cenia.cz/eia> pod kódem STC 2584 a na www.kr-stredocesky.cz.

V souladu s § 7 zákona bylo provedeno zjišťovací řízení, jehož cílem bylo zjištění, zda záměr může mít významný vliv na životní prostředí a zda bude posuzován podle zákona. Příslušným úřadem k provedení zjišťovacího řízení byl Krajský úřad Středočeského kraje. V rámci zjišťovacího řízení příslušný úřad vyhodnotil záměr dle kritérií uvedených v příloze č. 2 zákona, tedy posoudil vlastní záměr z hlediska charakteru, rozsahu, umístění a předpokládaných vlivů na životní prostředí a obyvatelstvo.

1.1. Charakteristika záměru

Oznamovaným záměrem společnosti KERACLAY, a.s. je pokračování těžby v jižní části ložiska žáruvzdorných jílu v rámci stanoveného dobývacího prostoru Vyšehořovice – Kamenná Panna. Nový těžební prostor naváže na stávající lom. Základní sociální zázemí je přímo v lomu. Administrativní a sociální zázemí je v provozovně v Nehvizdech (mezi Horoušany a Nehvizdy).

Záměrem je dotčena plocha 4 ha. Výměra samotného lomu bude 3,7 ha. Současný povrch leží v nadmořské výšce přibližně 241 až 245 m n.m., dno lomu bude na úrovni 229 m n.m. Lom tedy bude zahluoben vůči okolí přibližně o 12 – 16 m. Ročně má být v lomu vytěženo až 35 000 t žáruvzdorných jílu (tato výše připadá do úvahy – s ohledem na množství zásob jílu – v podstatě pouze v jednom roce). Z toho maximálně 30 000 t bude expedováno, zbylých 5 000 t může zůstat uloženo na deponiích do následujícího roku. Ve vymezeném prostoru je maximálně 48 200 t zásob jílu (pokud jsou započítány i méně kvalitní jíly). Odpovídající doba těžby jílu v daném prostoru je necelé dva roky. Rok před zahájením těžby budou již započaty skrývkové práce. Po vytěžení jílu budou bezprostředně následovat sanační a rekultivační práce. Ukončení tříletého rekultivačního zemědělského cyklu je odhadováno v roce 2032.

Celková plocha těžby v území se výrazně nezmění, neboť s postupující těžbou dochází k zasypávání již vytěženého prostoru skrývkovými (nadložními) materiály z dalšího těžebního prostoru.

Způsob těžby

Před vlastní těžbou proběhne skrývka ornice a odtěžení nadložních materiálů, tzv. skrývek. Skrývkové práce budou rozprostřeny do tří let. Ve druhém roce může být souběžně již zahájena těžba jílu. Skrývkové materiály budou převáženy na krátkou vzdálenost v rámci lomu k zasypávání již vytěžených prostor. Jíly budou odváženy do boxů u vjezdu do staršího lomu. Zde budou nakládány na expediční vozidla (auta s návěsem obvykle okolo 28–31 t nákladu) pomocí kolového

nakladače. V hlukové a rozptylové studii, které hodnotí vliv dopravy na hluk a ovzduší, je uvažován průměrný náklad nižší (a tedy vyšší počet vozidel potřebných pro přepravu).

Veškeré práce budou probíhat kampaňovitě, tzn. že provoz nebude po probíhat po všechny pracovní dny v roce. Skrývkové práce budou prováděny asi 100 dní v roce, těžba bude probíhat přibližně 60 dní v roce. Expedice jílu bude realizována asi 120 dní v roce.

Doprava

Lom je napojen na silnici III. třídy vedoucí z Vyšehořovic na Horoušany. Po této silnici bude jako doposud přeprava vedena na Horoušany a dále na Nehvizdy. Vážení nákladu probíhá v areálu společnosti v Nehvizdech. Po nájedu na silnici II. třídy v Nehvizdech je uvažováno rozdělení dopravy rovnoměrně do směru na Prahu a do směru na Poděbrady.

V den expedice se při nákladu 25 t bude jednat o 10 nakládek, tzn. 20 jízd do lomu a z lomu. Pro potřebu srovnání s výchozími intenzitami dopravy na dotčených silnicích se doprava přepočítává na všechny dny v roce. Tato průměrná hodnota je označována jako roční denní průměr intenzit dopravy a činí 6,6 vozidel (tolik jízd by lom vygeneroval v případě expedice rovnoměrně každý den v roce).

V rámci lomu bude pohyb vozidel mnohem vyšší, což odpovídá potřebě přesunu velkého množství nadložních hmot z místa těžby na výsytku ve vytěženém prostoru (přibližně 250 jízd za den). Tato vozidla však nevyjíždějí v době směny ven z lomu na veřejné komunikace.

Sanace a rekultivace

Po ukončení dobývání bude provedena sanace a rekultivace lomu. Část hmot pro zasypávání bude pocházet z plochy záměru, zbývající materiál bude získán z dalších připravovaných (budoucích) ploch hornické činnosti v POPD 1995.

Při zasypávání vytěžených prostor bude dbáno na obnovu původních hydrogeologických podmínek z důvodu ochrany podzemních vod. Na bázi vytěženého lomu je proto alespoň ve vrstvě 1 m ukládán a hutněn méně propustný materiál (jílovce, které nejsou použitelné jako surovina). Obnoven bude původní terén, na kterém dojde k založení trvalého travního porostu (louky).

Vstupy a výstupy

Hlavním vstupem bude těžená surovina – žáruvzdorné jíly na ostřivo. Oznamovatel – organizace KERACLAY, a.s. – se zaměřuje na těžbu, výrobu a zpracování žáruvzdorných jílu pro další použití především v keramice, dále sestavuje pro své zákazníky licí a točírenské hmoty.

V provozu lomu bude využívána nafta pro pohon nákladních vozidel, rypadla, buldozeru a nakladače. S provozem mechanizace souvisí zajištění nezbytných dalších provozních náplní, jako např. olejů a mazadel, a náhradních dílů.

V rámci zjišťovacího řízení příslušný úřad zvážil parametry záměru se zvláštním zřetelem na rozsah a podobu záměru jako celku a na kumulaci jeho vlivů s vlivy jiných známých záměrů. Za nejvýznamnější zdroj znečištění ovzduší v území lze považovat dopravní zatížení v lokalitě. Záměry již v území existující jsou zahrnuty do pozadí v území. Z podstaty záměru plyne, že realizací záměru nedojde ke zhoršení hlukového zatížení v lokalitě.

Při zhodnocení využívání přírodních zdrojů, zejména půdy, vody a biologické rozmanitosti dospěl příslušný úřad k závěru, že vlivy záměru na půdu lze hodnotit jako akceptovatelné. Riziko znečištění půdního prostředí je spojeno zejména s rizikem havarijních situací. Bude tedy třeba dbát na dodržování pracovní kázně. V rámci preventivních opatření bude v prostoru zázemí

pro obsluhu umístěna havarijní souprava (obsahující nářadí na odstraňování kontaminované zeminy, sorbenty, nepropustné nádoby pro dočasné uložení kontaminovaných sorbentů a kontaminované zeminy).

Z hlediska ovlivnění vodních zdrojů lze konstatovat, že areál neleží v povodí významného toku ani v CHOPAV, v širším okolí nejsou vodárenské zdroje ani jejich ochranná pásma. Na ploše záměru se nevyskytuje žádná vodoteč. Realizaci záměru nelze předpokládat významnou změnu v kvalitě sledovaných povrchových ani podzemních vod.

Vlivy na biologickou rozmanitost byly vyhodnoceny jako nevýznamné, což je dáno umístěním záměru v území, které nemá z hlediska ochrany přírody a krajiny velký význam. Negativní vlivy záměru na floru, faunu a ekosystémy se nepředpokládají, jelikož je záměr umístěn do území, které se kvůli převažujícím antropogenním vlivům vyznačuje poměrně nízkou biologickou rozmanitostí.

Co se týká produkce odpadů, nedá se předpokládat, že by charakter i množství odpadů, vzniklých v rámci přípravy záměru, mohly představovat problém s jejich zneškodněním. Nakládání s odpady bude řešeno v souladu s odpadovou legislativou a prováděcími předpisy.

Při hodnocení rizika závažných nehod nebo katastrof relevantních pro záměr, včetně nehod a katastrof způsobených změnou klimatu v souladu s vědeckými poznatky, dospěl příslušný úřad k závěru, že havárie způsobené úniky ropných látek z dopravních prostředků či požáry nelze nikdy vyloučit a v případě jejich vzniku bude postupováno v souladu s platnou legislativou. Při hodnocení rizik pro veřejné zdraví dospěl příslušný úřad k závěru, že se jedná o záměr, který svými vlivy nezatěžuje životní prostředí nad přípustnou mez a jeho realizaci nedojde v podstatném zhoršení stavu v lokalitě jak v oblasti znečištění ovzduší, tak z hlediska hlukové zátěže v lokalitě.

Po zhodnocení charakteristiky záměru v souladu s přílohou č. 2 k zákonu je patrné, že zjišťovací řízení prokázalo, že předložený záměr nemůže mít samostatně ani v kumulaci s jinými záměry významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví. Na základě výše uvedeného byl tedy učiněn závěr, který je uveden ve výroku tohoto rozhodnutí.

1.2. Umístění záměru

Záměr je situován ve Středočeském kraji, okrese Praha-východ, obci Horoušany a na katastrální území Horoušany. Záměr je situován ve východní části obce Horoušany, v blízkosti silnice III/2458 u výjezdu z obce na obec Vyšehořovice. Nejbližší obytné objekty od plochy lomu se nachází od obytné zástavby obce Horoušany přibližně 700 m, domy v obci Vyšehořovice leží ve vzdálenosti i cca 950 m.

Podle vyjádření úřadu územního plánování Městského úřadu Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (č.j. OSÚÚPPP-136061/2022-POBMA, ze dne 23.11.2022) není záměr v rozporu s funkčním využitím území a je v souladu s platnou územně plánovací dokumentací obce Horoušany.

Záměr je situován mimo zastavěné území. Ovlivněno bude především území na ploše dobývacího prostoru – lomu a jeho bezprostředního okolí. Tento rozsah přesahují vlivy hluku prostřednictvím automobilové přepravy, málo významné vlivy na kvalitu ovzduší a potenciálně (s nízkou pravděpodobností) vlivy na vody.

Záměr představuje pokračování hornické činnosti ve stanoveném a těženém dobývacím prostoru. Realizaci záměru se posouvá těžiště hornické činnosti, nemění se způsob provádění a roční kapacita těžby. Z uvedeného důvodu se stávající rozsah vlivů těžby v území na životní prostředí a veřejné zdraví nezmění.

Záměr se nachází v nezastavěném území uvnitř hranice chráněného ložiskového území na ploše „TĚ – těžba surovin“. Zájmové území není územím historického, kulturního nebo archeologického významu. V ploše dobývacího prostoru není vyhlášena archeologická, vesnická, krajinná památková rezervace či zóna. V obci Horoušany a Nehvizdy se nacházejí kulturní památky, a to v Horoušanech kamenný pískovcový kříž z roku 1812 a v Nehvizdech areál kostel sv. Václava, objekt panské sýpky a rozsáhlé pozdně středověké sklepy u č.p. 266. Žádná z uvedených památek nebude záměrem negativně ovlivněna. Podle klasifikace území s archeologickými nálezy spadá plocha dotčeného pozemku do kategorie III (území s možností nálezů). Část plochy v minulosti vytěženého lomu (POPD 1995) spadá do kategorie I (prokázaná území), tzn. že zde došlo k archeologickým nálezům.

Realizace záměru vyžaduje dočasné odnětí 4,0336 ha zemědělské půdy. Dle vyhlášky č. 48/2011 Sb. o stanovení tříd ochrany je půda dotčené části pozemku zařazena do III. třídy ochrany a (pouze 0,2%) do V. třídy ochrany ZPF. Poloha záměru a odnětí zemědělské půdy je dána polohou ložiska jílu a nelze ji umístit libovolně v krajině. Stěžejní je též návaznost dotčené plochy na roztěžený lom. Dočasně bude odejmuta půda III. třídy ochrany, půdy I. a II. třídy ochrany nebudou dotčeny. Plocha záboru orné půdy odpovídá 0,6% výměry zemědělské půdy na území obce.

Záměrem dojde k minimálnímu narušení organizace zemědělského půdního fondu. Zásadním způsobem se nezmění hydrologické a odtokové poměry v území. Záměrem nebude dotčena síť zemědělských účelových komunikací. Odejmuta bude jen nejnútnejší plocha pro těžbu a po ukončení těžební - nezemědělské činnosti bude provedena sanace (terénní úpravy) a rekultivace zpět na zemědělskou půdu (tzn. že bude upřednostněno zemědělské využití pozemků).

Na základě provedeného posouzení lze konstatovat, že záměr je spojen s dočasným negativním vlivem na zemědělské půdy s průměrnou produkční schopností. Negativní vliv bude snížen následnou rekultivací pozemku. Zároveň je možné konstatovat, že míra omezení zemědělského hospodaření v území v důsledku dočasného snížení výměry obhospodařovaných ploch je relativně malá. Záměr zároveň nezakládá negativní trend v řešeném území v tom smyslu, že by se na základě schválení záměru zvýšila intenzita těžební činnosti, popř. průmyslové činnosti v území, a došlo k dalším zvýšeným záborům ZPF.

Záměrem bude ovlivněn antropogenní biotop orné půdy. Záměr nebude mít významný negativní vliv na populace dotčených druhů v dotčeném území vč. druhů zvláště chráněných. Negativní vlivy záměru jsou plošně omezeny na prostor fyzického zásahu do prostředí – lom, plochu vnější výsypky (v prostoru vymezeném POPD 1995) a zázemí lomu.

Lokalita zasahuje do ochranného pásma lesa, zásahy do vodního režimu negativně neovlivní porosty v biocentru. Po rekultivaci budou původní poměry částečně obnoveny a založen trvalý travní porost. Záměr nemá vliv na přírodní biotopy, fragmentaci krajiny či systém ekologické stability, a může teoreticky navýšit ekologickou stabilitu území (založením trvalého travního porostu namísto orné půdy).

Záměr je spojen se zásahem do krajinného rázu. Vizuální dosah vlivů je řádově stovky metrů až cca 2 km. Zásah je dočasný s následnou obnovou původních poměrů. Záměr není spojen s negativními vlivy na majetek.

Odtok povrchových vod v povodí Jirenského potoka nebude podstatně narušen. Jirenský potok protéká ve vzdálenosti přibližně 670 m jižně od plochy záměru. Infiltrace povrchové vody z vodoteče do lomu je s ohledem na vzdálenost a hloubku lomu zcela vyloučena. Realizací záměru ve vazbě na stávající roztěžené plochy dojde ke snížení plochy povrchového odtoku do vodoteče

o plochu velikosti lomu (3,7 ha). Tato ztráta bude však v podstatě plně kompenzována vypouštěním důlních vod do Jirenského potoka. Množství vypouštěných důlních vod (vč. vod ze severního lomu Nehvizdy) ve výši cca 0,34 l/s negativně neovlivní průtoky ve vodoteči. V případě zvýšeného přítoku při přivalových srážkách je voda odčerpávána postupně (povoleno je max. množství 10 l/s). Záměr není spojen s významným negativním vlivem na povrchový odtok.

V rámci zjišťovacího řízení příslušný úřad uvážil parametry území, které může být ovlivněno záměrem. Příslušný úřad tedy uvážil při svém rozhodování stávající a schválené využívání území a priority jeho trvale udržitelného využívání. V rámci zjišťovacího řízení bylo hodnoceno relativní zastoupení, dostupnost, kvalita a schopnost regenerace přírodních zdrojů (včetně půdy, vody a biologické rozmanitosti) v oblasti, včetně její podzemní části. V rámci posouzení schopnosti přírodního prostředí snášet zátěž bylo bráno v úvahu, že zvláště chráněná území, evropsky významné lokality a ptačí oblasti, území přírodních parků, významné krajinné prvky, prvky ÚSES, území historického nebo kulturního významu se v dotčené lokalitě nevyskytují, a že záměr není situován do hustě zalidněného území.

Po zhodnocení umístění záměru v souladu s přílohou č. 2 k zákonu je patrné, že zjišťovací řízení prokázalo, že předložený záměr nemůže mít samostatně ani v kumulaci s jinými záměry významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, protože nedochází k významnému zásahu do cenných chráněných území. Na základě výše uvedeného byl tedy učiněn závěr, který je uveden ve výroku tohoto rozhodnutí.

1.3. Charakteristika předpokládaných vlivů záměru na obyvatelstvo a životní prostředí

Vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví

Vlivy na zdraví obyvatel souvisí s provozem zdrojů znečišťování ovzduší a s provozem zdrojů hluku. Další faktory, ovlivňující zdraví obyvatel (např. vibrace), nebudou ve významné míře přítomny.

Hodnocení vlivů na kvalitu ovzduší vychází z rozptylové studie zpracovanou Ing. Janou Kočovou v březnu roku 2023, která byla přílohou oznámení záměru. V rozptylové studii byly hodnoceny následující znečišťující látky: benzen, benzo(a)pyren, oxidy dusíku (imisiční příspěvky NO₂) a prach (imisiční příspěvky částic PM₁₀ a PM_{2,5}).

Liniovými zdroji emisí budou vnitroareálové nezpevněné komunikace používané pro převoz materiálů v rámci lomu (skrývek, výklizů, jílu) a veřejné komunikace používané k expedici jílu. Plošnými zdroji emisí budou plochy, na kterých bude prováděna skrývka a těžba, vykládka a manipulace se skrývkou na výsypce, vykládka a manipulace se surovinou, prostor expedice suroviny.

Výpočet příspěvků imisních koncentrací posuzovaných znečišťujícími látkami byl proveden v husté geometrické síti referenčních bodů a ve zvolených 11 výpočtových bodech mimo síť, které reprezentují obytné objekty v okolí záměru a veřejných komunikací (Hroušany, Vyšehořovice, Nehvizdy). Výpočet byl proveden pro nejméně příznivý stav z hlediska emisí do ovzduší – období, kdy budou prováděny skrývkové práce. V tomto období dojde k rozsáhlejšímu přesunu hmot před vlastní těžbou. Hodnocení stávající úrovně znečištění v území vychází z průměrných hodnot imisních koncentrací pro čtverce o velikost 1 km² za předchozích 5 kalendářních let (2017–2021).

Z výsledků rozptylové studie je konstatováno, že: V případě nerealizace záměru by se imisní zátěž území teoreticky snížila o vypočtené příspěvky těžby v lomu dle POPD 2022. S ohledem na vypočtené malé až zanedbatelné imisní příspěvky nové hornické činnosti je možné konstatovat, že celková kvalita ovzduší v území se významným způsobem vlivem těžby na lokalitě nemění.

Hluk z provozu lomu – stacionárních zdrojů – není spojen s nepříznivými účinky na zdraví obyvatel. Hluk z provozu lomu nepřesáhne u obytné zástavby hladinu 50 dB v denní době. Dále byl hodnocen vliv hluku z dopravy. Pro kvantitativní charakterizaci zdravotních účinků hluku dopravy se využívají vztahy expozice a účinku odvozené na základě řady provedených epidemiologických studií. Dominantním faktorem hluku je tranzitní doprava po silnici č. 611, bez možností významného ovlivnění dopravní situace samotným hodnoceným záměrem. Podíl vozidel záměru na celkových intenzitách dopravy je zanedbatelný – v kategorii nákladních vozidel tvoří řádově tisíce – cca 3 vozidla v každém směru z cca 1 000 vozidel kategorie NA a NS. Celková intenzita dopravy (RPDI) na ulici Pražská přesahuje 10 000 vozidel za 24 hod.

Charakterizace zdravotních rizik, která jsou dávana do souvislosti se zvýšenou hlukovou zátěží, se mezi variantně neliší, tzn. že je shodná pro nulovou i projektovou variantu. Vliv záměru není z hlediska vzniku zdravotních rizik nad rámec současného působení významný.

Vlivy na ovzduší a klima

Nepředpokládá se, že by se příspěvek či podíl hornické činnosti na lokalitě k celkovému stavu a realizaci záměru změnil. Využita bude běžná mechanizace pro provádění zemních prací (rypadlo, dozer, nákladní automobily). V důsledku realizace záměru dojde k narušení půdního profilu a k uvolnění skleníkových plynů vázaných v půdě. Tento efekt bude kompenzován v rámci následné rekultivace.

Vlastní těžební záměr nebude využívat zdroje podzemní ani povrchové vody, není umístěn v záplavovém území, ani není ovlivnitelný extrémními výkyvy počasí. V případě přívalových dešťů bude kapacita retence v lomu dostatečná a úroveň hladiny v lomu bude regulována přirozeně výparem a zejména čerpáním důlních vod a jejich vypouštěním. I v případě nižších srážkových úhrnů je předpokládáno že množství důlní vod bude dostačující pro využití k opatřením ke snižování emisí.

Záměr není spojen s významnými negativními vlivy na klimatické podmínky.

Vlivy na povrchové a podzemní vody

Přílohou oznámení byla „Závěrečná zpráva hydrogeologického posouzení“ zpracovaná RNDr. Josefem Krupař v dubnu 2023. V posudku jsou vyhodnoceny vlivy na povrchové a podzemní vody.

Ovlivnění povrchového odtoku

Odtok povrchových vod v povodí Jirenského potoka nebude podstatně narušen. Jirenský potok protéká ve vzdálenosti přibližně 670 m jižně od plochy záměru. Infiltrace povrchové vody z vodoteče do lomu je s ohledem na vzdálenost a hloubku lomu zcela vyloučena. Realizací záměru ve vazbě na stávající roztěžené plochy dojde ke snížení plochy povrchového odtoku do vodoteče o plochu velikosti lomu (3,7 ha). Tato ztráta bude však v podstatě plně kompenzována vypouštěním důlních vod do Jirenského potoka.

Množství vypouštěných důlních vod (vč. vod ze severního lomu Nehvizdy) ve výši cca 0,34 l/s negativně neovlivní průtoky ve vodoteči. V případě zvýšeného přítoku při přívalových srážkách je voda odčerpávána postupně (povoleno je max. množství 10 l/s).

Záměr není spojen s významným negativním vlivem na povrchový odtok.

Ovlivnění podzemních vod

Pro budoucí maximální rozfárání lomu (na ploše celkem 4 ha, s úrovní báze těžby na kótě 229 m n.m.) představuje báze lomu plochu cca 2,25 ha. Dotace vody do mezilehlé cenomanské zvodně probíhá v zájmovém území výhradně prostřednictvím infiltrace atmosférických srážek, jenž se vsakují do propustných křídových vrstev. Cirkulace infiltrovaných vod pod povrchem terénu je

převážně vertikální až na hladinu podzemní vody. Vsáklé vody se hromadí na rozhraní relativně propustných pískovců s relativně nepropustnými podložními jílovci a ordovickými břidlicemi, čímž vznikla soustava nad sebou uložených lokálních zvodní. Podzemní vody v ploše záměru tak reprezentuje mezilehlá cenomanská zvodně tvořená lokálně komunikující soustavou zvodní oddělenou nesouvislými izolátory v nadloží ložiskové polohy. Průměrný přítok důlních vod do lomu v ploše POPD Kamenná Panna – Jih 2022 o rozsahu cca 4 ha (s plochou báze cca 2,25 ha) bude činit cca 0,142 l.s⁻¹.

Na ložisku je prováděn pravidelný hydrogeologický monitoring již od roku 2006. Na základě teoretických předpokladů a znalostí skutečného dosavadního vlivu těžby na podzemní vody je možné predikovat vliv budoucí otvírky v rámci záměru.

Z hydrogeologických a geologických poměrů lokality vyplývá, že těžební jáma lomu Kamenná Panna – jih zasahuje jen mezilehlou cenomanskou zvodně, využívanou zvláště majiteli kopaných studní v okolních obcích k zásobování pitnou vodou. Nezasahuje vůbec do bazální cenomanské zvodně, která je potenciálním zdrojem zásobování obyvatelstva pitnou vodou v širším okolí zájmového území. Pokračování těžby severním směrem na této situaci a míře vlivu nic nezmění.

Rozšíření těžby v rámci POPD 2022 je plánováno tak, že by se severní závěrný svah posunul o cca 70 metrů severně, čímž by došlo ke zvětšení vzdálenosti nové otvírky od obce Horoušany.

Výsledky dosud provedených měření naznačují, že rozšíření těžby podle POPD 2022 velmi pravděpodobně neovlivní úroveň hladiny podzemní vody v okolí míst, která jsou sledována. Pokračování čerpání důlních vod ve stávajícím rozsahu dle dostupných údajů nepředstavuje ohrožení stávajícího využitelného množství podzemních vod z okolních objektů, či zásadní změnu režimu jejich proudění.

Závěrem lze konstatovat, že rozšíření těžební činnosti severním směrem s sebou může přinést snížení hladiny podzemní vody v blízkém okolí lomu (řádově v okruhu nižších desítek metrů) bez dosahu okolních zdrojů vody. Toto snížení hladiny však bude přechodné, protože po vytěžení žáruvzdorných jílu bude celá zbytková jáma zavezena do úrovně původního terénu. Materiál závážky – vnitřní výsypky bude mít vyšší koeficient propustnosti oproti výchozímu stavu. Proto lze po provedené rekultivaci očekávat mírné zvýšení dotace atmosférických srážek do lokální zvodně. Později, po částečné konsolidaci uložených hmot, by se velikost infiltrace měla opět přiblížit infiltraci původní.

Odpady

Nakládání s odpady se řídí zákonem o odpadech č. 541/2020 Sb. Zařazování odpadu se provádí dle vyhlášky č. 8/2021 Sb. Vyhláška o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů). Odpady budou shromažďovány a předávány oprávněné osobě. Při provozu lomu a obslužných činnostech mohou vznikat níže uvedené druhy odpadů.

Podle hlášení o produkci a nakládání s odpady za rok 2022 bylo vykázáno nakládání s dvěma druhy odpadů: 20 01 39 Plasty v množství 0,91 t, 20 03 01 Směsný komunální odpad v množství 2,912 t (nakládání za celý provoz Nehvizdy vč. zázemí).

Podle zákona č. 157/2009 Sb. o nakládání s těžebním odpadem a o změně některých zákonů je „jakýkoliv odpad, kterého se provozovatel zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se ho zbavit, včetně těžebních odpadů vzniklých při těžbě, úpravě a zpracování radioaktivních nerostů, které nelze považovat za radioaktivní odpady“. Těžební odpady na lokalitě vznikat nebudou, neboť veškeré skrývkové hmoty a výklizy budou využity pro sanační a rekultivační práce a těžební společnost se těchto materiálů nebude zbavovat.

V rámci záměru není uvažováno využití odpadů (např. zemin a hlušin) na povrchu terénu pro sanační účely (tzn. dovážených z externích lokalit). Záměr nebyl posuzován z pohledu sanace a rekultivace.

Vlivy na půdu

Realizace záměru vyžaduje dočasné odnětí 4,0336 ha zemědělské půdy. Dle vyhlášky č. 48/2011 Sb. o stanovení tříd ochrany je půda dotčené části pozemku zařazena do III. třídy ochrany a též (pouze 0,2%) do V. třídy ochrany ZPF.

Poloha záměru a odnětí zemědělské půdy je dána polohou ložiska jílu a nelze ji umisťovat libovolně v krajině. Stěžejní je též návaznost dotčené plochy na roztěžený lom. Dočasně bude odejmuta půda III. třídy ochrany, půdy I. a II. třídy ochrany nebudou dotčeny. Plocha záboru orné půdy odpovídá 0,6% výměry zemědělské půdy na území obce. Záměrem dojde k minimálnímu narušení organizace zemědělského půdního fondu. Zásadním způsobem se nezmění hydrologické a odtokové poměry v území. Záměrem nebude dotčena síť zemědělských účelových komunikací. Odejmuta bude jen nejnutnější plocha pro těžbu a po ukončení těžební - nezemědělské činnosti bude provedena sanace (terénní úpravy) a rekultivace zpět na zemědělskou půdu (tzn. že bude upřednostněno zemědělské využití pozemků).

V rámci přípravy realizace záměru vydal Krajský úřad Středočeského kraje závazné stanovisko – souhlas k dočasnému odnětí zemědělské půdy ze ZPF na dobu 15 let od zahájení záměru včetně technické a biologické rekultivace pozemku pro záměr „Plán otvírky, přípravy a dobývání Kamenná Panna – jih 2022“ (stanovisko čj. 013152/2023/KUSK, ze dne 25.1.2023).

Na základě provedeného posouzení lze konstatovat, že záměr je spojen s dočasným negativním vlivem na zemědělské půdy s průměrnou produkční schopností. Negativní vliv bude snížen následnou rekultivací pozemku. Zároveň je možné konstatovat, že míra omezení zemědělského hospodaření v území v důsledku dočasného snížení výměry obhospodařovaných ploch je relativně malá. Záměr zároveň nezakládá negativní trend v řešeném území v tom smyslu, že by se na základě schválení záměru zvýšila intenzita těžební činnosti, popř. průmyslové činnosti v území, a došlo k dalším zvýšeným záborům ZPF.

Realizace záměru nezvýší erozní ohrožení půd v území.

Na lokalitě se nachází starý odvodňovací systém (stavby ZVHS do roku 1960). Odvodnění lokálně vyšší hladiny podzemní vody bylo cílem v minulosti provedených meliorací na lokalitě. Při manipulaci se skrývkovými materiály dojde lokálně k narušení vrstev, které v původním profilu tvořily nepropustnou vrstvu a vedly k tvorbě dílčích zavěšených zvodní. Po sanaci lomu – zasypání skrývkovými materiály – není předpoklad zamokřování půdy a potřeby jakéhokoli odvodňování. Skrývky ornice a podorniči budou deponovány pro budoucí provedení zemědělské rekultivace.

Půdy v okolí nebudou znečišťovány emisemi nebo úniky nebezpečných látek. V tomto smyslu záměr nemůže hospodaření na okolních pozemcích negativně ovlivnit.

Předpokládaný zábor zemědělské půdy je považován z hlediska negativních vlivů na rozlohy zemědělské půdy (v souvislosti s trendem jejího úbytku) za (z hlediska principů ochrany ZPF) negativní. Vliv není trvalý, proto je celková významnost vyhodnocena jako „negativní vliv nevýznamný“.

Vlivy na horninové prostředí a přírodní zdroje

Vliv na výhradní ložisko jílu nelze klasifikovat jako negativní, neboť je předpokládáno jeho hospodárné vytěžení v souladu s ustanoveními horního zákona a koncepčními materiály v oblasti těžby nerostných surovin. Zásoby ložiska Vyšehořovice – Kamenná Panna budou využity v souladu s ustanovením horního zákona, týkající se hospodárnosti využívání výhradních ložisek.

Oznamovatel má povinnost usilovat o hospodárné vydobytí těchto zásob. V případě, že by bylo prokázáno, že s vydobytím zásob jsou spojeny neodůvodněné nepříznivé vlivy na životní prostředí, mohlo by být přistoupeno k odpisu zásob ložiska. Problematiku odpisu zásob výhradních ložisek upravují § 14a, § 14b a § 14c zákona č. 44/1988 Sb., horní zákon. Za odpis zásob se považuje jejich vynětí z evidence zásob nebo jejich převod ze zásob bilančních do zásob nebilančních. Kromě jiných důvodů je možno zásoby výhradních ložisek odepsat též: „jde-li o zásoby, jejichž dobývání by ohrozilo zákonem chráněné obecné zájmy, zejména ochranu životního prostředí a význam ochrany převyšuje zájem na vydobytí těchto zásob.“

Na základě charakteristiky možných vlivů a odhadu jejich významnosti je konstatováno, že dobývání zásob v navrženém rozsahu neohrožuje zájmy ochrany životního prostředí nad přípustnou mírou. Záměr není spojen s neodůvodněnými nepříznivými vlivy na životní prostředí. Z tohoto důvodu se využití ložiska v navrženém rozsahu a způsobu v rámci záměru jeví jako přípustné z hlediska hospodárnosti využití nerostných surovin a dopadů na životní prostředí.

Vlivy na hmotný majetek a kulturní památky

Vlivy na hmotný majetek se týkají dotčené zemědělské půdy, jež je v majetku fyzické osoby. V bezprostředním okolí dotčeného pozemku se nenacházejí žádné budovy. Odvodňovací systém bude v dotčené ploše těžbou odstraněn. Jak je popsáno výše, jeho likvidace nepovede k zamokřování pozemku. Jiný nemovitý majetek (např. fyzické předměty, materiál apod.) není na dotčeném pozemku přítomen. Využití dotčeného pozemku bude možné pouze po dohodě s vlastníkem.

Podle klasifikace území s archeologickými nálezy spadá plocha dotčeného pozemku do kategorie III (území s možností nálezů). Realizace skrývkových prací bude oznámena Archeologickému ústavu Akademie věd České republiky a bude mu nebo oprávněné organizaci umožněno provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum.

Veřejné komunikace budou pro dopravní obsluhu nadále využívány v souladu podmínkami pro obecné užívání komunikací (viz ustanovení zákona č. 13/1997 Sb. z. o pozemních komunikacích o obecném užívání 31 a vyhlášky č. 104/1997 Sb.32).

Rizika havárií

Pro lom je v době, kdy se těžba neprovádí, zajišťována inspekční služba, která zasahuje při všech mimořádných událostech. Nebezpečí (výbuchy plynů a prachu, samovznícení, průtrže hornin – uhlí – plynů, důlní otřesy) při těžbě na lomu Kamenná Panna – Jih 2022 nehrozí.

Ochrana vod

V souvislosti s provozem mechanizace nelze s jistotou vyloučit riziko kontaminace povrchových a podzemních vod, půd a podloží ropnými produkty při provozu těžebních mechanismů určených k dobývání suroviny a nákladních vozidel zajišťujících odbyt suroviny.

Z látek nebezpečných vodám budou v lomu využívány zejména pohonné hmoty. V tomto případě se v souladu s ustanoveními §2 vyhlášky 450/2005 Sb. (o náležitostech nakládání se závadnými látkami a náležitostech havarijního plánu, způsobu a rozsahu hlášení havárií, jejich zneškodňování a odstraňování jejich škodlivých následků) nejedná o nakládání se závadnými látkami ve větším rozsahu ani o zacházení spojené se zvýšeným nebezpečím pro povrchové nebo podzemní vody.

Dalšími závadnými látkami, využívanými v lomu, budou oleje (motorové, hydraulické, převodové), které jsou náplněmi v mechanizačních prostředcích. Z hlediska klasifikace se jedná o nebezpečné závadné látky. Tyto závadné látky nebudou v lomu skladovány (skladování bude nadále v rámci stávajícího technického zázemí v Nehvizdech). Pro provoz Nehvizdy je vypracován

a schválen havarijní plán na ochranu vod. Doplnování pohonných hmot a olejů do mechanismů se bude provádět na určeném místě zabezpečeném proti nežádoucím únikům ropných látek.

Nakládání se závadnými látkami v lomu nebude ve smyslu §2 odst. c) vyhlášky 450/2005 Sb. spojeno se zvýšeným nebezpečím pro povrchové nebo podzemní vody, neboť s nebezpečnými látkami nebude nakládáno „v ochranných pásmech vodních zdrojů I. a II. stupně, v ochranných pásmech přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod, v záplavových územích, na vodních tocích či vodních nádržích nebo v jejich blízkosti nebo v bezprostřední blízkosti kanalizačních vpustí a šachet svedených do kanalizace pro veřejnou potřebu nebo do povrchových vod“.

Únik závadných látek do povrchové vody je nepravděpodobný, neboť lom bude oproti okolí zahluoben. Případně uniklé látky by se hromadily na bázi lomu. Součástí stálého vybavení lomu bude havarijní sada pro likvidaci případných úniků ropných látek.

Kvalita vypouštěných důlních vod je podmíněna čištěním důlních vod, zahrnujícím úpravu pH a odstraňování jílových částic.

Pro odstavení lomové mechanizace budou využívány zpevněné plochy u čističky důlních vod, pod každým strojem bude umístěna záchytná vana. Pokud dojde přesto k úkapům ropných látek, budou likvidovány posypem vázajícím naftu nebo oleje. V lomu budou umístěny prostředky pro urychlenou likvidaci případné kontaminace ornice a zemin ropnými uhlovodíky.

Obecný postup při úniku látek závadných vodám spočívá v jejich zachycení (do doby utěsnění místa úniku, zachycení např. hydrofobními rohožemi), zacelení místa úniku (je-li to možné, např. v případě úniku oleje z hydraulické hadice), ohraničení úniku (pro zabránění šíření jsou položeny např. rohože nebo místo ohraničeno sypkým sorbentem, likvidace uniklé látky (zasypání sypkým sorbentem nebo položení hydrofobní rohože na únik kapaliny a její nasátí), likvidace použitých sorbentů (jako nebezpečného odpadu).

Při úniku látek bude bezodkladně provedeno odtěžení kontaminovaného materiálu, např. zeminy. S materiálem bude dále nakládáno jako s nebezpečným odpadem a bude předán k likvidaci oprávněné osobě, jež zajistí odvoz do určeného zařízení (např. skládka, dekontaminační zařízení).

Nebezpečí sesuvů v lomu

Bezpečnost závěrných svahů lomu bude zajištěna dodržováním určeného generálního svahu lomu. Těžební řezy nebudou podkopávány, vzniklé převisy budou včas odstraňovány. V technologickém postupu pro těžbu budou stanoveny rozměry řezů a šířky pracovních plošin, postup pro čištění řezů, opatření při změně báňsko-geologických podmínek svahu a způsob zajištění strojů v době odstávek či při zjištění skluzů. Řezy, pod kterými probíhají práce, budou kontrolovány.

Při zjištění skluzů, které ohrožují bezpečnost práce a provozu, budou provedena příslušná opatření uvedená v operativní části havarijního plánu organizace. Pokud dojde k lokálním sesuvům v rámci jednoho řezu a vymezených ochranných pásem, nesmí se odlehčovat pata svahu.

Organizace bezodkladně ohlásí dotčenému orgánu státní báňské správy skluz, pokud tato závažná událost splňuje další podmínky uvedené v § 19 odst. 2 písm. b) vyhlášky č. 26/1989 Sb. v platném znění.

Vlivy na faunu a flóru a ekosystémy

Vlivy na volně žijící druhy rostlin a živočichů a les

Záměrem bude ovlivněna výhradně plocha orné půdy. Záměr nebude mít vliv na přírodní nebo přírodě blízké biotopy. V době zpracování oznámení byl povrch půdy na dotčeném pozemku

upraven v rámci předseťové přípravy a setí. Na ploše se nevyskytovaly v podstatě žádné rostliny. Předpokládána je omezená druhová bohatost hmyzu v důsledku využívání insekticidů a uniformity rostlinného porostu (s dominancí pěstovaných plodin).

Při obhlídce lokality na konci března bylo patrné, že biotop neposkytuje vhodné podmínky pro přirozenou vegetaci a pro živočichy. Na lokalitě nebyl zaznamenán výskyt žádného obratlovce z tříd ptáků a savců. Orná půda není ani vhodným biotopem pro obojživelníky a plazy.

Na lokalitě není předpokládán výskyt žádných zvláště chráněných druhů s výjimkou možného krátkodobého výskytu druhů přelétávajících, popř. sbírajících potravu v případě avifauny, nebo jedinců pohybujících se krajinou. Podmínky pro výskyt chráněných druhů hrabavých jsou suboptimální, jejich výskyt ve vegetační sezóně však není zcela vyloučen (což potvrzují i zjištění v minulých letech).

Výše uvedené předpoklady, kromě charakteru biotopu a obhlídky lokality, vychází i ze závěrů průzkumu provedeného v roce 2008 a 2010 na ploše plánovaného rozšíření severního lomu, tvořené taktěž plochami orné půdy. Plocha lomu bude ležet v ochranném pásmu lesa, kterým je dle druhu pozemku stromový porost v rámci biocentra LBC 15.

Dne 29.3.2023 vydal MěÚ Brandýs nad Labem-Stará Boleslav závazné stanovisko – souhlas „k realizaci akce „Povolení hornické činnosti podle Plánu otvírky, přípravy a dobývání Kamenná Panna – jih 2022 na pozemcích v k. ú. Horoušany ve vzdálenosti do 50 m od hranice lesních pozemků (č.j. MÚBNLSB-OŽP-34456/2023-HOLMI). Přibližná vzdálenost od hranice lesních pozemků bude 24,2 m od pozemku č. 145/2 a 36,4 m od pozemku č. 145/6.

Převažujícím druhem stromového patra na lesním pozemku je jasan ztepilý. Záměr nezpůsobí významné změny hladiny podzemní vody v místě biocentra oproti výchozímu stavu. Je pravděpodobné, že k případnému zásahu do vodního režimu plochy bezprostředně navazující na stávající lom mohlo dojít již při rozšíření a zahlobení stávajícího lomu (POPD 1995) v bezprostřední blízkosti biocentra. S ohledem na rychlý postup sanace a obnovu původního terénu není předpokládáno trvalé ovlivnění porostů v biocentru, jež by vedlo k poškození dřevin. Vyloučeno není krátkodobé ovlivnění přírůstu dřevin v důsledku lokálních změn vodního režimu s tím, že je předpokládáno, že se dřeviny na mírně změněné poměry adaptují (s ohledem na skutečnost, že se nejedná o hospodářský les, je případný úbytek přírůstu dřevin podružný). Po sanaci a rekultivaci by měly být původní poměry částečně obnoveny (obnova vodních poměrů nemůže být stoprocentní z hlediska podobnosti s výchozím stavem, neboť vlivem těžby může dojít k zásahu do lokálních zavěšených zvodní a ke změně propustnosti zemin vlivem nakypření skrývkových materiálů).

Rekultivace území bude spočívat v založení trvalého travního porostu. Předpokládáno je mírné zvýšení druhové diverzity na dotčené ploše (při obhospodařování trvalého travního porostu nedochází k tak zásadní disturbanci prostředí jako v rámci postupů hospodaření na orné půdě).

Vliv na územní systém ekologické stability

Záměr negativně neovlivní (nezvýší) fragmentaci krajiny. Záměr negativně neovlivní systém ekologické stability. Lokální biocentrum LBC 15 bude vzdáleno od lomu v ploše záměru cca 24 m. S ohledem na rekultivaci na trvalé travní porosty je se záměrem spojeno teoretické zvýšení ekologické stability území. Intenzivně obhospodařované kulturní polní porosty mají z pohledu ochrany přírody nízký koeficient ekologické stability a jsou z hlediska ochrany přírody málo hodnotné.

Koeficient ekologické stability na území obce Horoušany (vyjádřený jako podíl stabilních a nestabilních ploch) řešeného území je 0,11. Území je možné charakterizovat jako „území s maximálním narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být intenzivně

a trvale nahrazovány technickými zásahy“. Důvodem je hodnocení trvalých travních porostů jako ploch stabilních (na rozdíl od ploch orné půdy).

Krajský úřad Středočeského kraje ve svém vyjádření ze dne 9.1.2023 navrhuje, „aby pro navazující těžbu byl upraven Plán rekultivace lomu Kamenná Panna – jih (1995) tak, aby po vydobytí zásob suroviny v DP Vyšehořovice Kamenná Panna byla ponechána část dotčených ploch řízené sukcesie a část zbytkové jámy ponechána k samovolnému zatopení s cílem vytvořit refugium pro zvláště chráněné druhy živočichů, kteří obývají okolní krajinu (zejména ptáci a drobní obratlovci). Tato plocha by měla být zahrnuta do místního systému ekologické stability. Podle § 59 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. se na pozemky nezbytné k uskutečnění opatření, projektů a plánů tvorby systému ekologické stability nevztahují ustanovení o ochraně zemědělského půdního fondu.“

Rekultivace dotčené plochy nebo její části s využitím řízené sukcesie (tzn. se samovolným vývojem se zásahy do porostů – prořezávkami, sečením apod.) není navrženo. Znamenalo by to trvalé odnětí ze zemědělského půdního fondu. Navrženo je plné navrácení dotčené části pozemku do zemědělského půdního fondu. Vzhledem k prakticky nulovému dopadu záboru a těžby v navrženém rozsahu na biodiverzitu v území je zvolený postup akceptovatelný, byť je zřejmé, že oproti výchozímu stavu nedojde v souvislosti s těžební aktivitou ke vzniku nových přírodních blízkých biotopů.

Do budoucna je uvažováno se změnou plánu sanace a rekultivace v ploše dle POPD 1995 a to na pozemcích v ploše budoucí hornické činnosti s jinou kulturou než orná půda (les, ostatní plocha: parc. č. 145/2, 145/6, 156/2, 156/5, 159/2, 227/1). Tato změna bude řešena v rámci budoucích povolení hornické činnosti v dobývacím prostoru. Možnou lesnickou rekultivací na těchto pozemcích může být zvětšeno lokální biocentrum LBC 15 a z něj jv. směrem pokračující lokální biokoridor LBK 37.

Celková významnost vlivu na ÚSES je hodnocena jako vliv nulový.

Vliv navrhovaného záměru na krajinný ráz je vždy omezen na určité území, kde se projevují bezprostřední fyzické vlivy záměru na danou lokalitu, nebo kde se projevují vlivy vizuální, sluchové, čichové. Takové území označujeme jako dotčený krajinný prostor.

V rámci přípravy záměru bylo zpracováno „Posouzení vlivu navrhované stavby (lomu) a využití území na krajinný ráz ve smyslu § 12 zák. č. 114/1992 Sb.“.

Vymezení dotčeného krajinného prostoru se v případě kritéria viditelnosti provádí buď vizuálními bariérami (horizonty terénu, lesních porostů nebo zástavby) nebo se empiricky stanoví okruhy potenciální viditelnosti (ve dvou vzdálenostech: 3 km okruh předpokládané silné viditelnosti a 6 km okruh předpokládané potenciální viditelnosti).

Z povahy a umístění hodnoceného záměru vyplývá jako hlavní kritérium pro vymezení dotčeného krajinného prostoru omezení viditelnosti vizuálními bariérami, zejm. terénními horizonty.

Mezi liniemi dálnice D11 a silnicemi mezi obcemi Nehvizdy – Horoušany (silnice III/10163), Nehvizdy – Vyšehořovice (silnice III/2455) a Vyšehořovice – Horoušany (silnice III/2458) je ložisko jílu víceméně rovinaté, položené takřka v nejvyšší části plošiny.

Činnost s horizontálním rozložením se v plochém terénu může vizuálně uplatnit do vzdálenosti 2 km. V obou případech hraje důležitou roli i velikost aktivity (lomu). A naopak, pokud horizontální aktivita umístěná v plochém terénu bude pozorována z vyvýšeného místa, musí být toto vyvýšeno alespoň o 30 až 50 m, aby se na uvedené vzdálenosti vizuálně uplatnila. Proto byly stanoveny 2 okruhy, ve kterých je hodnoceno možné vizuální uplatnění těžební činnosti, resp. rozšíření stávající těžební činnosti. Vnější okruh (zjednodušeně řečeno krajinný celek) zahrnující teoreticky možné dálkové pohledy ovlivněné činností (cca 5 km od těžebních jam) a vnitřní okruh (v rámci pohledově dotčeného krajinného prostoru: do cca 1,5 až 2 km od těžebních jam).“

Shrnutí

Oznamovaným záměrem společnosti KERACLAY, a.s. je pokračování těžby v jižní části ložiska žáruvzdorných jílu v rámci stanoveného dobývacího prostoru Vyšehořovice – Kamenná Panna. Nový těžební prostor naváže na stávající lom. V rámci oznámení záměru je řešen vliv těžby na životní prostředí a veřejné zdraví.

V oznámení jsou vyhodnoceny vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a zdraví obyvatel. Hlavními aspekty, které mohou ovlivňovat životní prostředí v okolí lomu a jsou předmětem hodnocení, jsou míra hlučnosti, prašnosti a vlivy na podzemní vody.

Vlivy na kvalitu ovzduší budou srovnatelné se současným stavem. Na základě zpracované rozptylové studie je možné konstatovat, že podíl lomu na celkové zátěži ovzduší znečišťujícími látkami bude nízký a z hlediska plnění emisních limitů pro ochranu zdraví obyvatel málo významný. Lom je podle zákona o ochraně ovzduší zdrojem znečišťování ovzduší. Změnu provozu zdroje znečišťování ovzduší bude povolovat Krajský úřad Středočeského kraje. Prašnost, jak již bylo uvedeno, bude snižována skrápěním.

Produkce odpadů v lomu bude minimální. Produkovány budou především běžné komunální odpady a dále odpady, které souvisí s provozem a údržbou technických zařízení.

S provozem lomu souvisí nákladní automobilová doprava. Šíření hluku z provozu lomu vůči obytné zástavbě nebude překračovat limity pro ochranu zdraví. Hluk z vlastního provozu lomu nebude vlivem značné vzdálenosti a uspořádání terénu přesahovat limit 50 dB.

S těžbou v lomu nebudou spojeny významné negativní vlivy na povrchové a podzemní vody. V místě budoucí těžby neprotéká žádná vodoteč. Vliv na povrchové vody bude spočívat v tom, že vody, které se v daném území zasakují, popř. v době větších srážek odtékají po povrchu, se budou dostávat do prostoru lomu. Všechny vody vniklé do lomu však budou jímány a zpět vypouštěny na povrch – do Jirenského potoka. To znamená, že vliv na povrchový odtok z území bude minimální.

Vlivem těžby a čerpání důlních vod dochází k poklesu hladiny podzemní vody v bezprostředním okolí lomu. Těžba nebude mít vliv na podzemní vody na vzdálenost, ve které se nachází studny v okolních obcích. To je potvrzeno i dlouhodobě probíhajícím sledováním hladin vody ve vybraných vrtech a studních. Po obnově terénu při rekultivaci se očekává mírné zvýšení dotace atmosférických srážek do lokální zvodně a návrat vsakování vod do podzemí k původnímu stavu. Kvalita vod nebude negativně ovlivněna, protože vody z lomu jsou čištěny a upraveny na čistírně důlních vod.

Záměr vyžaduje zábor zemědělské půdy III. třídy ochrany, což jsou průměrně produkční půdy. V rámci rekultivace bude pozemek navrácen do zemědělského půdního fondu jako trvalý travní porost.

Vlivy na rostliny a živočichy budou omezeny pouze na prostor aktivního lomu. Jelikož se jedná o intenzivně obdělávanou ornou půdu, bude vliv málo významný. Na lokalitě se nevyskytují zvláště chráněné druhy (ojedinělý výskyt však není vyloučen). Nedaleký lesní porost, který je vymezen jako biocentrum v rámci územního systému ekologické stability, nebude negativně ovlivněn.

Plocha lomu bude z okolí jen obtížně viditelná, v dálkových pohledech se omezeně uplatňují především deponie ornice. Z jižního směru z návrší mezi Vyšehořovicemi a Tlustovousy je patrný prostor stávajícího zázemí lomu Kamenná Panna – jih a deponie. Vliv na krajinný ráz je hodnocen jako přijatelný.

Z hlediska posouzení dopadů provozu na jednotlivé složky životního prostředí nebyly prokázány žádné vlivy, které by mohly životní prostředí nezvratně poškodit. Provoz bude splňovat veškeré hygienické limity a požadavky právních předpisů v životním prostředí. Předkládaný záměr nebude zdrojem negativních vlivů přesahujících státní hranice. Záměr je realizován v dostatečné vzdálenosti od státní hranice.

Všechny výše uvedené a popsané vlivy byly příslušným úřadem uváženy s ohledem na velikost a prostorový rozsah vlivů, povahu vlivů, intenzitu a složitost vlivů, pravděpodobnost vlivů, předpokládaný počátek, dobu trvání, frekvenci a vratnost vlivů, kumulaci vlivů s vlivy jiných stávajících nebo povolených záměrů a možnost účinného snížení vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví. Po zhodnocení vlivů záměru v souladu s přílohou č. 2 k zákonu je patrné, že zjišťovací řízení prokázalo, že předložený záměr nemůže mít samostatně ani v kumulaci s jinými záměry významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví. Na základě výše uvedeného byl tedy učiněn závěr, který je uveden ve výroku tohoto rozhodnutí.

Příslušný úřad se zabýval podkladem pro provedení zjišťovacího řízení, kterým bylo oznámení záměru. Příslušný úřad se dále podrobně zabýval všemi připomínkami obdrženy v rámci vyjádření k oznámení záměru. Detailní vypořádání jednotlivých vyjádření je uvedeno v kapitole 3. tohoto rozhodnutí.

Souhrnně lze konstatovat, že příslušný úřad neobdržel připomínky tak zásadního charakteru, že by bylo nutné konstatovat významný vliv záměru na některé složky životního prostředí a veřejné zdraví, a neshledal tedy nutnost zpracovat dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí. Veškerá provedená hodnocení v rámci oznámení byla učiněna v souladu s aktuálními postupy či doporučeními danými platnými právními předpisy.

Záměr navrhuje opatření k prevenci, vyloučení a snížení všech významných nepříznivých vlivů na životní prostředí a kompenzací na str. 87-90 oznámení. U záměru je předpokládáno dodržení všech platných zákonných opatření a postupů vyplývajících z právního rámce ČR a EU bez ohledu na proces EIA. Navržené řešení vychází z předpokladu, aby bylo v maximální míře zabezpečeno proti nestandardním stavům a možným haváriím. Toto technické a technologické řešení bylo popsáno v oznámení, součástí tohoto řešení jsou i všechna opatření vedoucí k minimalizaci negativních vlivů na životní prostředí.

Z předloženého oznámení záměru, výsledků jiných environmentálních studií uvedených v přílohách tohoto oznámení, vyjádření dotčených orgánů státní správy a provedení zjišťovacího řízení, vyplývá skutečnost, že záměr nebude působit významně negativně na žádnou složku životního prostředí ani na veřejné zdraví. Realizace záměru v plánovaném rozsahu, stručně charakterizovaném vpředu tohoto rozhodnutí a podrobně popsaném ve výše uvedeném oznámení, je tedy v daném území akceptovatelná.

Hlavními faktory, které lze v dotčené lokalitě očekávat v souvislosti s provozem záměru, a které tedy mohou být záměrem významněji ovlivněny, budou hluk a znečištění ovzduší. Posuzovaný záměr by neměl být zdrojem kontaminace vod ani půdy chemickými látkami ani patogenními organismy či jejich toxiny. Působení vibrací na obyvatelstvo bude minimální, vibrace nebudou dosahovat takových intenzit, aby mohly mít negativní zdravotní účinky.

Po dobu realizace výstavby lze předpokládat v území zvýšenou hladinu akustického výkonu v souvislosti s provozem stavebních strojů při zemních a stavebních pracích a z dopravy, která bude zabezpečovat dovoz stavebních materiálů. Veškeré stavební činnosti se předpokládají v denní době v rozsahu od 7 do max. 21 hodin. Rozsah stavby a navržený konstrukční systém objektů bude zajišťovat rychlou výstavbu. S ohledem na charakter stavby, její rozsah a umístění, lze předpokládat, že nebudou překračovány hygienické limity hluku z výstavby jak při výstavbě

samotné, tak při dopravě materiálu. Při výstavbě je však vhodné, aby v rámci povolení stavby byl vypracován časový harmonogram výstavby tak, aby zejména nákladní doprava spojená s výstavbou, výkopové a stavební práce za pomoci těžké techniky byly vyloučeny ve večerních hodinách a dnech klidu, či po dobu delší, než určují hygienické limity.

K záměru se již souhlasně vyjádřily orgány státní správy z hlediska ochrany zemědělské půdy, ochrany krajinného rázu a provádění těžebních prací v blízkosti zmiňovaného lesního porostu (tato vyjádření byla přílohou oznámení).

Na základě oznámení záměru, informací, které jsou příslušnému úřadu známy z jeho úřední činnosti, při respektování kritérií uvedených v příloze č. 2 k zákonu a po vypořádání připomínek v obdržení vyjádření, rozhodl příslušný úřad tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí. Příslušný úřad shledal oznámení, včetně všech příloh, jako dostatečný podklad k tomu, aby vyhodnotil, zda záměr může mít významný vliv na životní prostředí. Z hlediska vlivů na jednotlivé složky životního prostředí se příslušný úřad ztotožnil se závěry uvedenými v oznámení. Zjišťovací řízení prokázalo, že předložený záměr nemůže mít samostatně, ani v kumulaci s jinými záměry významný negativní vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, a proto příslušný úřad rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

2. Seznam subjektů, jejichž vyjádření příslušný úřad obdržel v průběhu zjišťovacího řízení:

Obvodní báňský úřad pro území Hlavního města Prahy a kraje Středočeského Krajský úřad – vyjádření ze dne 19.05.2023, č.j.: 066674/2023/KUSK,

Město Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, odbor životního prostředí – vyjádření ze dne 17.05.2023, č.j. 065434/2023/KUSK,

Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství – vyjádření ze dne 31.05.2023 pod č.j. 071207/2023/KUSK,

Středočeský kraj – vyjádření ze dne 01.06.2023, č. j. 072557/2022/KUSK.

Vyjádření obdržené po termínu pro vyjádření:

Česká inspekce životního prostředí, OI Praha – vyjádření ze dne 07.06.2023, č.j.: 075679/2023/KUSK.

Ze strany veřejnosti neobdržel příslušný úřad žádné vyjádření.

3. Vypořádání vyjádření obdržení v průběhu zjišťovacího řízení:

Obvodní báňský úřad pro území Hlavního města Prahy a kraje Středočeského Krajský úřad

Obvodní báňský úřad pro území Hlavního města Prahy a kraje Středočeského (dále jen „OBÚ“), obdržel dne 9.5.2023 a pod č.j. SBS 21240/2023/OBÚ-02 zaevidoval Vaši žádost o vyjádření se k oznámení záměru „Hornická činnost na ložisku jílů Vyšehořovice – Kamenná Panna v DP Vyšehořovice – Kamenná Panna, nový plán otvírky, přípravy a dobývání jílů“ (dále jen „záměr“), jehož oznamovatelem je společnost KERACLAY, a.s., se sídlem Brník 76, 281 63 Oleška.

Po prostudování dokumentace oznámení záměru Vám OBÚ sděluje, že jakožto dotčený orgán státní báňské správy podle ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 61/1988 Sb.“), nemá k záměru podstatných připomínek.

Rozhodnutí o povolení hornické činnosti podle nového plánu otvírky, přípravy a dobývání jih vydá OBÚ v navazujícím řízení v souladu s § 18 odst. 2 zákona č. 61/1988 Sb. po splnění všech zákonných podmínek a náležitostí vyžadovaných obecně závaznými předpisy.

Vypořádání:

Vzhledem k charakteru vyjádření bez připomínek.

Město Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, odbor životního prostředí

Městský úřad Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, odbor životního prostředí, jako dotčený orgán v řízení dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) Vám předává toto vyjádření k předloženému zahájení zjišťovacího řízení ze dne 05.05.2023, doručenému zdejšímu odboru dne 09.05.2023:

- vodoprávní úřad příslušný podle § 104 a § 106 zák. č. 254/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vodní zákon: Bez připomínek. Nepožadujeme další hodnocení.
- orgán ochrany ZPF a SSL příslušný podle ust. § 15 zák. ČNR č. 334/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů a dle ust. § 48 zák. č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů:
 - o ZPF – Pozemek parc. č. 164/4 byl dočasně odňat ze ZPF. Ve věci nemáme dalších připomínek a nepožadujeme další hodnocení.
 - o OSSL – Nedotýká se zájmů chráněných dle zákona č. 289/1995 Sb. Nepožadujeme další hodnocení.
- orgán ochrany přírody a krajiny příslušný podle ust. § 65 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny: Bez připomínek, nepožadujeme další hodnocení.
- orgán odpadového hospodářství příslušný podle ust. § 146 odst. 3 zákona č. 541/2020, o odpadech: Bez připomínek. Nepožadujeme další hodnocení.

Upozornění: toto vyjádření nenahrazuje vyjádření dalších dotčených orgánů státní správy, není rozhodnutím ve smyslu správního řízení a nelze se vůči němu odvolat.

Vypořádání:

Vzhledem k charakteru vyjádření bez připomínek.

Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství

Z hlediska zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (Vyřizuje Mgr. Kouřík/l. 774)

Krajský úřad jako orgán ochrany přírody a krajiny příslušný podle § 77a odst. 4 - odst. 6 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen zákon č. 114/1992 Sb.), sděluje k záměru „Hornická činnost na ložisku jílu Vyšehořovice – Kamenná Panna v DP Vyšehořovice – Kamenná Panna, nový plán otvírky, přípravy a dobývání jih“, že z hlediska ochrany zvláště chráněných území kategorie přírodní rezervace a přírodní památka, evropsky významných lokalit a ptačích oblastí soustavy Natura 2000, zvláště chráněných druhů rostlin, jakož i vymezení nadregionálních a regionálních prvků územního systému ekologické stability nemá k jeho realizaci žádné připomínky. Stanovisko k vlivu na soustavu Natura 2000 bylo vydáno dne 23. 1. 2023 pod č. j. 144796/2022/KUSK (vliv vyloučen).

Záměr spočívá v provádění hornické činnosti – těžbě žáruvzdorných jílu v dobývacím prostoru Vyšehořovice Kamenná Panna, na pozemku p. č. 164/4 v katastrálním území Horoušany. Nově

využívaná část ložiska bude provozně navazovat na stávající jámový lom. Plocha dotčená těžbou činí 4,0336 ha, přičemž samotný lom zaujme plochu 3,7 ha. Předpokládané množství vytěžené suroviny bude 19,7 tis. t. Dobývání bude prováděno ve dvou etážích za použití pásových lopatových rypadel.

Nevyužitelné hmoty, které budou získány při těžbě žáruvzdorného jílu v dobývacím prostoru (skrývka, výklizy) jsou v POPD 2022 určeny pro sanační a rekultivační práce. Část těchto hmot bude uložena na vnitřní výsypku v ploše sousedního lomu (podle předchozího POPD z roku 1995), a teprve po uvolnění dostatečného prostoru bude založena vnitřní výsypka pro výklizy a skrývky v části těžebny podle POPD 2022.

Krajský úřad upozorňuje, že na ploše dotčené záměrem lze očekávat výskyt zvláště chráněných druhů živočichů. Podle Nálezové databáze ochrany přírody zde byly v posledních letech pozorovány ohrožené druhy pěvců (např. ťuhýk šedý, ťuhýk obecný, konipas luční, bělořit šedý, bramborníček černohlavý), ale i dravců (moták pochop, moták pilich). Ve vzdálenosti do 3 km byly dále zaznamenány výskyty křečka polního a sovy pálené. Část těchto živočichů využívá předmětnou plochu pouze jako zdroj potravy, případně byli zaznamenáni pouze náhodně (při přeletu apod.). U některých je však pravděpodobné, že ji mohou využívat i k hnízdění, rozmnožování nebo hibernaci (křeček polní).

Podle § 50 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. jsou zvláště chráněni živočichové chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Podle § 50 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. je mj. zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla.

Skrývkové práce by mohly ohrozit hnízdící ptáky a hibernující křečky. V oznámení jsou navržena opatření ke zmírnění negativních dopadů na přírodu a krajinu. Mezi ně patří stanovení termínu zahájení skrývky ornice mimo období hnízdění ptáků. Dále je navrženo provést za účasti odborně způsobilé osoby obhlídku lokality za účelem zjištění případného výskytu zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin.

Krajský úřad s navrženými podmínkami rámcově souhlasí. Požaduje však z důvodu zajištění ochrany výše zmíněných zvláště chráněných druhů živočichů doplnit navržená opatření tak, že termín skrývkových prací bude respektovat též možný výskyt křečka polního. To znamená, že budou moci být zahájeny až po období jeho rozmnožování a osamostatnění mláďat, avšak nikoliv v zimním období, kdy dochází k hibernaci. Skrývkové práce tedy musí být provedeny v druhé polovině léta, nejdéle však do konce září.

Z hlediska zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (Vyřizuje Ing. Rašáková/l. 842)

Z hlediska zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, bez připomínek, neboť došlo již k dočasnému odnětí čj. 013152/2023/KUSK, ze dne 25.1.2023.

Z hlediska zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění (Vyřizuje Mgr. Křena/l. 283)

Záměrem oznamovatele je pokračování těžby v jižní části ložiska žáruvzdorných jílu v rámci stanoveného dobývacího prostoru, mimo hranice dříve schváleného těžebního postupu dle POPD Kamenná Panna-jih (1995). Plocha záměru podle POPD Kamenná Panna – jih 2022 bude navazovat na plochu POPD 1995. Z ploch hornické činnosti podle POPD 1995 bude nový lom využívat území o výměře cca 1,95 ha (společné vnitřní výsypky, vodní hospodářství, logistika, zásobování energiemi, řešení sanací a rekultivací).

Při realizaci záměru dojde k propojení stávajícího lomu s plochou nové otvírky, což umožní prodloužit lomovou komunikaci za účelem přepravy skrývkových materiálů na vnitřní výsypky stávajícího lomu a odvoz vytěžené suroviny (napojení na veřejné komunikace bude přes stávající lom). Mechanický způsob dobývání bude zajišťován pomocí hydraulického rypadla. Pro úpravu ploch, řezů a cest bude použit buldozer. Pro manipulační práce a nakládku při expedici suroviny bude k dispozici kolový nakladač. Přeprava hmot z lomu na výsypky bude prováděna pomocí kloubových dumperů nebo terénních nákladních aut. Přeprava suroviny z lomu je prováděna vozidly expedice.

Dopravní trasy uvnitř lomu (lomové komunikace) budou panelové nebo nezpevněné a povedou po pracovních plošinách skrývkových a těžebních řezů. Jíly, vytěžené v lomu Kamenná Panna Jih nejsou upravovány drcením. Ke skrápění zpevněných ploch a vnitrolomových komunikací budou využívány důlní vody a cisternový vůz.

Z hlediska kvality ovzduší se záměr nachází v lokalitě, kde nejsou dle map pětiletých klouzavých průměrů imisních koncentrací, publikovaných Českým hydrometeorologickým ústavem, překračovány imisní limity žádné ze sledovaných znečišťujících látek. Dle předložené rozptylové studie nedojde ani realizací záměru k překračování imisních limitů sledovaných znečišťujících látek. Jedná-li se o zdroj znečišťování ovzduší, který je uveden v příloze č. 2 k zák. č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, může provozovat jen na základě povolení provozu, vydaného dle téhož zákona.

Z hlediska zákona č. 289/1995 Sb., o lesích v platném znění (Vyřizuje Ing. Horčíčka/ l. 523)

Z hlediska zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů, jsme k předloženému záměru bez připomínek. Kompetentním orgánem státní správy lesa je úřad obce s rozšířenou působností.

Z hlediska zákona č. 254/2001 Sb., vodní zákon (Vyřizuje Ing. Trávníček/l. 772)

V případě vypouštění důlních vod do vod povrchových či podzemních postupovat v souladu s platným rozhodnutím o povolení k vypouštění důlních vod dle vodního zákona. V případě absence tohoto povolení je povinností žadatele si jej opatřit u věcně a místně příslušného vodoprávního úřadu, kterým je Krajský úřad Středočeského kraje.

Z hlediska zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech v platném znění (Vyřizuje Ing. Dvořáková/ l. 344)

Oznámení dle zákona č. 100/2001 Sb., o záměru „Hornická činnost na ložisku jílu Vyšehořovice – Kamenná Panna v DP Vyšehořovice – Kamenná Panna, nový plán otvírky, přípravy a dobývání jílu“ bylo posouzeno z hlediska zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a příslušných prováděcích předpisů, v platném znění (dále jen zákon o odpadech). Jedná se o záměr firmy KARACLAY, a.s. se sídlem Brník 76, 286 63 Oleška. Záměr bude realizován na pozemku č. 164/4 v k.ú. Horoušany. Dle údajů z dokumentace oznámení záměru, z kapitoly Sanace a rekultivace vyplývá, že pozemky budou zpět po ukončení těžby rekultivovány zpět na zemědělskou půdu a Plán sanace a rekultivace POPD Kamenná Panna – Jih (Aron 2022) byl schválen dotčeným orgánem státní správy na úseku ochrany zemědělského půdního fondu – Krajským úřadem Středočeského kraje (závazné stanovisko č.j. 013152/2023/KUSK, ze dne 25.1.2023. V žádném z dokumentů, tj. oznámení záměru a výš uvedeného stanovisku, není uvedeno nakládání s odpady.

Proti záměru popisovanému v oznámení není z hlediska nakládání s odpady námitek: Požadujeme pouze, aby skutečnost, že nebudou pro sanaci a rekultivaci použity žádné odpady byla jasně

a nevyvratitelně zmíněna ve vyjádření v rámci posouzení dle zákona č. 100/ 2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

Z hlediska ostatních složkových zákonů bez připomínek.

Vypořádání:

Jedná se o zákonné povinnosti, které budou řešeny v rámci dalších fází přípravy a povolování záměru. Oznamovatel je povinen v dalších fázích realizace záměru dodržovat platnou legislativu.

Středočeský kraj

Středočeský kraj souhlasí se záměrem „Hornická činnost na ložisku jílu Vyšehořovice – Kamenná Panna v DP Vyšehořovice – Kamenná Panna, nový plán otvírky, přípravy a dobývání jih“, ke zjišťovacímu řízení nemá připomínky a nepožaduje další posuzování dle zákona č. 100/2021 Sb.

Vypořádání:

Vzhledem k charakteru vyjádření bez připomínek.

Česká inspekce životního prostředí

Oddělení ochrany ovzduší (Vyřizuje: Holubička)

K předložené dokumentaci oznámení záměru nemáme dle platné legislativy na úseku ochrany ovzduší žádné podstatné připomínky.

Oddělení ochrany vod (Vyřizuje: Berková)

Z hlediska ochrany podzemních a povrchových vod nemáme k předloženému záměru připomínky. Pro záměr byla zpracována Závěrečná zpráva hydrogeologického posouzení POPD Kamenná Panna jih 2022, která v závěru uvádí, že rozšíření těžby podle POPD 2022 velmi pravděpodobně neovlivní úroveň hladiny podzemní vody v okolí míst, která jsou sledována.

Oddělení odpadového hospodářství (Vyřizuje: Pokorný)

Z hlediska zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, v platném a účinném znění, nemáme k předloženému oznámení záměru zásadní připomínky. Pouze upozorňujeme, že v oznámení záměru, v kapitole II. ÚDAJE O VSTUPECH - KATEGORIZACE A MNOŽSTVÍ ODPADŮ, není řešeno nakládání s komunálním odpadem vznikajícím v provozovně ve smyslu ustanovení § 62 odst. 1 zákona o odpadech, kde je uvedeno, že v provozovně musí být zajištěna místa pro oddělené soustředování tohoto odpadu, a to alespoň pro odpady papíru, plastů, skla, kovů a biologicky rozložitelného odpadu.

Oddělení ochrany přírody (Vyřizuje: Rejzek)

Inspekce posoudila záměr z hlediska jeho možného vlivu na přírodu a krajinu. Jedná se o pokračování těžby jílu, která bude navazovat na stávající lom. Záměr je situován výhradně na dosud intenzivně obdělávanou ornou půdu bez prvků přirozené zeleně. Plocha záměru tak představuje část půdního bloku zcela izolovanou od přírodě bližších ekosystémů. Z hlediska krajinně-ekologického lze plochu záměru označit jako tzv. „kulturní step“, tedy silně exploatovanou část krajiny s vysokým stupněm odpřírodnění. Vegetační kryt zde tvoří jen agrocenózy, případně s přítomností plevelů. Oznámení se proto opírá o starší biologické průzkumy, které potvrzují popsání stav. Nejvíce dotčenou složkou prostředí je proto zemědělský půdní fond /dále jako „ZPF“. Záměr vyžaduje dočasné odnětí ze ZPF a provedení skrývky ornice a podorničí. Po ukončení těžby má být provedena zemědělská rekultivace. Krajský úřad vyjádřil návrh na ponechání alespoň části lomu nerekulturnované, respektive umožnění spontánní sukcese. Na to oznámení reaguje odmítavě s odůvodněním na nízkou kvalitu akumulované vody v zatopené

těžebně. Inspekce rovněž zastává názor, že by měl být opuštěný lom ponechán přírodním procesům. Ačkoliv lom představuje antropogenní degradační tvar reliéfu, zároveň přispívá k diverzifikaci biotopové prostředí a nabízí vhodná stanoviště pro osídlení původními, mnohdy vzácnými druhy. To ukazuje mnoho vědeckých výzkumů posledních desetiletí. Tento přínos narůstá v exploatované krajině, jako je tato. Lze alespoň uvažovat jen o částečné zavážce těžební jámy (snížení její hloubky) na úroveň umožňující uchycení bažinné vegetace. Oznámení záměru se opírá o plán rekultivace. Tento důležitý podklad však není v dokumentaci přiložen, proto není možné se s návrhem řešení tohoto problému seznámit v celé šíři. Absenci tohoto podkladu citovaného v oznámení záměru Inspekce považuje za závažný formální i věcný nedostatek předloženého oznámení. Jelikož plán rekultivace není přiložen, nedošlo k oznámení celého záměru v souladu s § 6 odst. 5 zákona 100/2001 Sb., a dotčené subjekty se nemohou seznámit s celým záměrem a vyjádřit se k němu podle § 6 odst. 6 téhož zákona. Inspekce považuje rozšíření těžby za přípustné. Zároveň však požaduje zohlednění výše uvedených připomínek týkajících se rekultivace a zveřejnění kompletní dokumentace k záměru včetně plánu rekultivace.

Závěr:

ČIŽP OI Praha nemá k předloženému oznámení záměru zásadní připomínky, pouze upozornění oddělení odpadového hospodářství a ochrany přírody. Inspekce nepožaduje další posuzování záměru podle zákona č. 100/2001 Sb.

Vypořádání:

Jedná se o zákonné povinnosti, které budou řešeny v rámci dalších fází přípravy a povolování záměru. Oznamovatel je povinen v dalších fázích realizace záměru dodržovat platnou legislativu.

4. Podklady pro rozhodnutí

Podkladem pro rozhodnutí bylo oznámení záměru včetně všech příloh, které zpracoval Mgr. Jiří Bělohlávek, a došlá vyjádření uvedená v bodě 3.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí mohou podat do 15 dnů ode dne jeho doručení oznamovatel, dotčené územně samosprávné celky a dotčená veřejnost uvedená v § 3 písm. i) bodě 2 zákona odvolání podle §81 a následujících zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, k Ministerstvu životního prostředí, a to podáním učiněným u zdejšího odboru životního prostředí a zemědělství. Splnění podmínek podle § 3 písm. i) bodu 2 zákona doloží dotčená veřejnost v odvolání. Za doručenu se písemnost považuje patnáctým dnem po datu vyvěšení na Krajském úřadu Středočeského kraje.

otisk úředního razítka

oprávněná úřední osoba

Ing. Monika Březinová

odborný referent

na úseku životního prostředí

Středočeský kraj a obec Horoušany (jako dotčené územní samosprávné celky) příslušný úřad žádá ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o **neprodlené zveřejnění** tohoto rozhodnutí na úřední desce. Doba zveřejnění je dle ust. § 16 odst. 2 zákona nejméně 15 dnů. **Zároveň příslušný úřad ve smyslu § 16 odst. 2 žádá obec Horoušany o písemné vyrozumění o datu vyvěšení zdejšímu úřadu, a to v co nejkratším možném termínu. Rozhodnutí – závěr zjišťovacího řízení** je zveřejněno na internetových stránkách Středočeského kraje www.kr-stredocesky.cz a rovněž v Informačním systému CENIA na internetových stránkách www.cenia.cz/eia pod kódem STC 2584.

Datum vyvěšení:

Datum sejmutí:

Rozdělovník k č. j.: 074369/2023/KUSK

Dotčené územní samosprávné celky (k vyvěšení na úřední desce):

1. Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
2. Obec Horoušany, Baumanova 12, 250 82 Horoušany

Dotčené orgány:

3. KHS Středočeského kraje, územní pracoviště Praha-východ, Dittrichova 329/17,120 00 Praha 2
4. Městský úřad Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Masarykovo náměstí 1/6, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav 250 01
5. ČIŽP OI Praha, Wolkerova 40, 160 00 Praha 6
6. Krajský úřad Středočeského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
7. Povodí Labe, státní podnik, Víta Nejedlého 951/8, Slezské Předměstí 500 03 Hradec Králové
8. OBÚ pro území hl. m. Prahy a kraje Středočeského, Kozi 4, 110 01 Praha 1

Oznamovatel:

9. KERACLAY, a.s., Brník 76, 281 63 Oleška

Na vědomí:

10. Městský úřad Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Odbor stavebního úřadu, územního plánování a památkové péče, Masarykovo náměstí 1/6, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav 250 01
11. Zpracovatel oznámení: Mgr. Jiří Bělohlávek, Bylany 66, 284 01 Kutná Hora